

Detekce a typizace patogenů v potravinách rostlinného původu pomocí MOL-PCR

Barbora Zalewska a kol.

Projekt – třetí rok

- » Projekt Ministerstva Zemědělství ČR
- » Trvání projektu: 01/2018 – 12/2022
- » Projektový a řešitelský tým:
 - » Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i.
 - » Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně
 - » Zelinářská unie Čech a Moravy z.s.
- » Vyvinutí metod pro průkaz původců alimentárních onemocnění

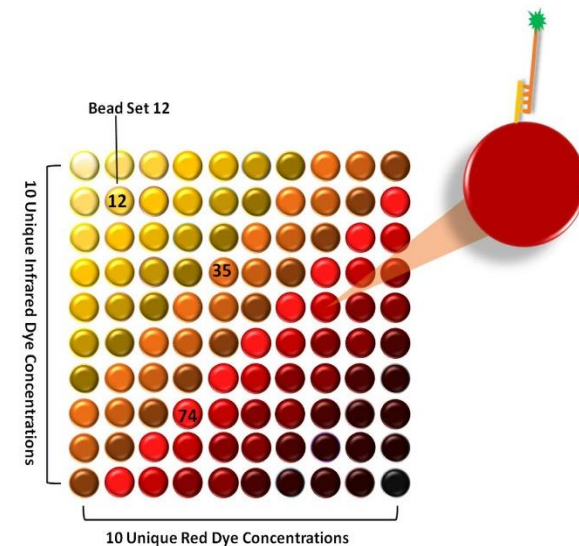
Cíl projektu

- » Potraviny rostlinného původu
- » Potraviny živočišného původu
- » Voda (zavlažování, oplachová, výroba)
- » „Ready to eat“ → vyšší riziko infekce
- » Navázání na předchozí projekt
 - » „Mykovir“ (2012 – 2016)
 - » VÚVeL, ZUČM
 - » Kultivace, qPCR

Cíl projektu

- » Metoda multiplexní technologie – xMAP (MOL PCR)
- » MagPix (Luminex)
- » Výhody
 - » Detekce více patogenů v jedné reakci – úspora fin. nákladů
 - » Bližší určení (poddruhy, typy)
 - » Skládání do panelů
 - » Rychlost, citlivost, specificita

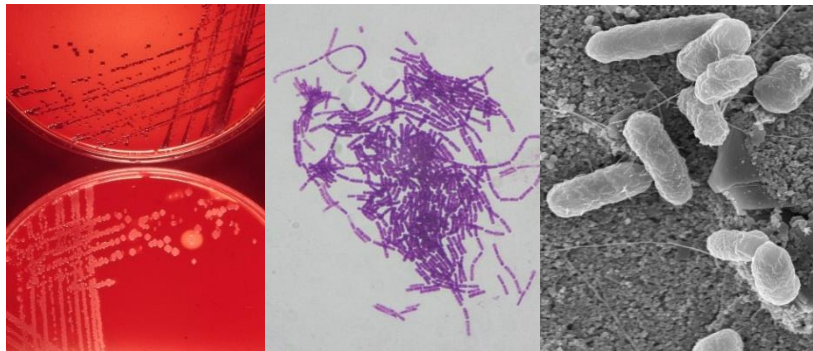
Proč vyšetřovat?

- » Kontaminace potravin → alimentární infekce
- » Celosvětově zvýšený výskyt hlášených epidemií, případů, hospitalizací
- » Zvýšená spotřeba čerstvého ovoce a zeleniny
- » Nárůst populace se sníženou imunitou
- » Kontaminace
 - » Prvovýroba
 - » Další zpracování

Bakterie

- » Gastrointestinální potíže
- » Letní měsíce
- » Inkubační doba je v průměru 15 h
- » Onemocnění může trvat 2 – 3 dny

Patogen	Symptomy
<i>Salmonella</i> spp.	bolest břicha, průjem, zimnice, horečka, nevolnost, zvracení
<i>E. coli</i> O157:H	bolest břicha, krvavý průjem, HUS
<i>Listeria monocytogenes</i>	horečnatá gastroenteritida, aborty, septikemie a meningitidy
<i>Staphylococcus aureus</i>	bolest břicha, průjem, nevolnost, zvracení, bolesti hlavy
<i>Yersinia enterocolitica</i>	Horečka, bolest břicha, průjmy, příp. tvorba nekrotických vředů
<i>Vibrio parahaemolyticus</i>	bolest břicha, průjem, nevolnost, zvracení, horečka nebo zimnice
<i>Clostridium perfringens</i>	Břišní bolesti, nevolnost, průjem. Nebo jen silné zvracení.

Parazité

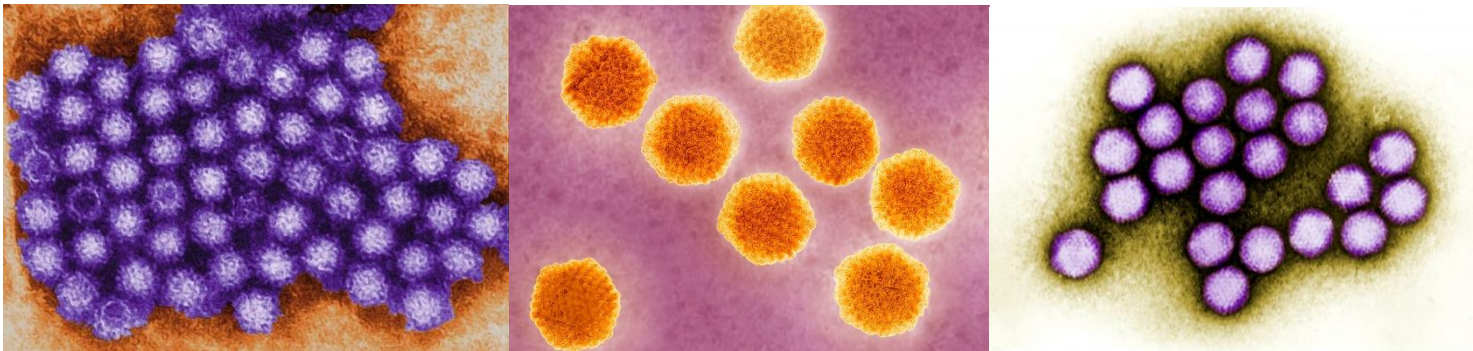
- » Infekce trávicího traktu × komplikace
- » Zdroj infekce: zvířata, trus
- » Kontaminovaná voda, zelenina, ovoce
- » Vysoká odolnost
- » 2 EU projekty – popředí zájmu

Patogen	Symptomy
<i>Cryptosporidium parvum</i>	průjem lidí i zvířat, zvracení, bolesti břicha, onem. trvá 1 - 2 týdny
<i>Giardia intestinalis</i>	průjem, plynatost, hubnutí trvání nejméně 5 dní - většinou déle
<i>Anisakis</i>	bolesti břicha, zvracení
<i>Toxoplasma gondii</i>	bezpříznaková

Viry

- » Průjmová onemocnění
- » Rychlý nástup, rychlé odeznění
- » Vysoký počet nakažených/ krátké čas. období
- » Zdroj infekce: lidé, zvířata

Patogen	Symptomy
Norovirus (NoV)	křeče v břiše, průjem, zvracení, horečka
Virus hepatitidy A (HAV)	bolest břicha, nevolnost, horečka, žloutenka, tmavá moč
Adenoviry (AdV)	průjmy, bolesti břicha, zvracení, horečka
Rotaviry	průjmy, zvracení, horečka

Multiplexní technologie

Bakterie	Symptomy
<i>Salmonella</i> spp.	bolest břicha, průjem, zimnice, horečka, nevolnost, zvracení
<i>E. coli</i> O157:H	bolest břicha, krvavý průjem, HUS
<i>Listeria monocytogenes</i>	horečnatá gastroenteritida, aborty, septikemie a meningitidy
<i>Staphylococcus aureus</i>	bolest břicha, průjem, nevolnost, zvracení, bolesti hlavy
<i>Yersinia enterocolitica</i>	Horečka, bolest břicha, průjmy, příp. tvorba nekróz a vředů
<i>Vibrio parahaemolyticus</i>	bolest břicha, průjem, nevolnost, zvracení, horečka nebo zimnice
<i>Clostridium perfringens</i>	Břišní bolesti, nevolnost, průjem. Nebo jen silné zvracení.

Viry	Symptomy
Norovirus (NoV)	křeče v břiše, průjem, zvracení, horečka
Virus hepatitidy A (HAV)	bolest břicha, nevolnost, horečka, žloutenka, tmavá moč
Adenoviry (AdV)	průjmy, bolesti břicha, zvracení, horečka
Rotaviry	průjmy, zvracení, horečka

Parazité	Symptomy
<i>Cryptosporidium parvum</i>	průjem lidí i zvířat, zvracení, bolesti břicha, onem. trvá 1 - 2 týdny
<i>Giardia intestinalis</i>	průjem, plynatost, hubnutí trvání nejméně 5 dní - většinou déle
<i>Anisakis</i>	bolesti břicha, zvracení
<i>Toxoplasma gondii</i>	bezpříznaková

Vyšetření jednoho vzorku až na 50 patogenů - různé detekční panely

Vyšetření ovoce a zeleniny

Druh potravin	Vyšetřeno	Pozitivních	Patogen
Listová zelenina	129	96	Listeria, Cronobacter, Escherichia coli, Norovirus, Toxoplasma, Cryptosporidium, Giardia
Výhonky	35	0	
Mrkev	138	100	Listeria
Okurka	139	131	Listeria, Cronobacter, Escherichia coli, Norovirus, Toxoplasma, Cryptosporidium, Giardia
Bylinky	227	97	Listeria, Cronobacter, Escherichia coli, Norovirus
Mražená zelenina	43	3	Listeria
Jahody	156	92	Cronobacter, Escherichia coli, Norovirus, Cryptosporidium, Giardia
Čerstvé ovocné šťávy	80	6	Yersinia, Cryptosporidium, Giardia

Plán 2021

- Rozbor a výklad získaných výsledků
- Pokračování ve vývoji dalších detekčních systémů
- Řešení VAŠICH problémů

Děkuji za pozornost

zalewska@vri.cz Tel: +420 777 786 711